Statsforvalteren i Trøndelag
Tröödndelagen Staatehaaltoje

Vår dato: 30.11.2022
Vår ref: 2021/7681
Deres dato:
Deres ref:

DUCTOR SUNNDAL AS
Øgardslia 17
2005 RÆLINGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Pettersen, 73 19 92 39

Tillatelse etter forurensningsloven til drift av biogassanlegg - Ductor Sunndal AS - Håsøran - Sunndal kommune

Statsforvalteren i Trøndelag gir Ductor Sunndal AS tillatelse etter forurensingsloven til drift av biogassanlegg på Håsøran i Sunndal kommune.

Tillatelsen gis på visse vilkår, og har gyldighet fra dags dato. Vedtaket kan påklages.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på 175 000 kr for saksbehandlingen. Vedtaket kan påklages.

Informasjon om vedtaket

Statsforvalteren i Trøndelag gir Ductor Sunndal AS tillatelse etter forurensningsloven til drift av biogassanlegg på Håsøran i Sunndal kommune.

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om hvorvidt tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkår for tillatelsen, lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, har vi uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 og følgende. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1 til tillatelsen. For virksomheter som benytter slike stoffer som innsatsstoffer eller de dannes under

produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 følgende.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Frister i tillatelsen

Tabellen under gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Plan for håndtering og alternativ disponering av biorest	Innen oppstart av anlegget	3.1.4 og 3.1.6
Ny spredningsberegning for lukt	Etter første år med drift på anlegget	5.2.1.
Etablering av system for energiledelse	Innen oppstart av anlegget	10.1
Rapportering via Altinn	Årlig, innen 1. mars.	12.5
Utarbeidelse av måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter	Innen oppstart av anlegget	15.2
Utarbeidelse av vurdering av behov for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann	Senest innen 6 måneder etter tillatelsen er gitt	15.3

Oppnevnelse av settestatsforvalter

Statsforvalteren i Møre og Romsdal har i brev 25.06.2021 erklært seg inhabil etter forvaltningsloven § 6 andre ledd til å behandle søknad fra Ductor om etablering av biogassanlegg på Håsøran (Sunndalsøra) i Sunndal kommune

Statsforvalteren i Trøndelag ble i brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 01.06.2021oppnevnt som settestatsforvalter for behandling av søknad fra Ductor Sunndal AS.

Saksfremstilling

Ductor Sunndal AS (heretter kalt Ductor eller bedriften) søker om utslippstillatelse for sitt planlagte anlegg på Håsøran (Sunndalsøra) i Sunndal kommune i Møre og Romsdal. Bedriften planlegger å etablere et biogassanlegg med mottak av fiskeensilasje, slam fra fiskeoppdrett, hønsegjødsel og kugjødsel.

Substrat og innsatsstoffer:
Det planlegges for en kapasitet på mottak av 109 000 tonn substrat i året.
- Fiskeensilasje: 21 750 tonn/år
- Fiskeslam: 43 500 tonn/år
- Kugjødsel: 35 900 tonn/år
- Hønsegjødsel: 7 600 tonn/år

I tillegg til substrat vil anlegget bruke aske fra solsikkeskall som tilsats i prosessen. Det antas et årlig forbruk på ca. 8000 tonn. Rentvannsbehovet er anslått til å være 900 m³/år. Det er anslått et årlig forbruk på 6900 tonn av tilsatsstoffer. Tilsatsstoffene er videre prosesserte animalske biprodukter og mineralgjødsel (ammoniumsulfat og NPK gjødsel).

Som sluttprodukter vil bedriften produsere:
- Flytende biometan (97%): 4 750 tonn/år
- Flytende CO_2: 6 710 tonn/år
- Gjødselpellets (TS 90%): 22 000 tonn/år
- Ammoniumvann (20%): 4 140 tonn/år
- Saltlake: 30 000 tonn/år

Anleggets beliggenhet
Biogassproduksjonen vil, ifølge søknaden, ligge på gnr/bnr. 53/308 i Sunndal kommune.

Mottaksanlegg for råstoff (substrat) til biogassproduksjonen vil ligge på g./b.nr. 53/304 som eies av Ottem Transport. Ottem Transport vil være ansvarlig for byggesaksgang, bygge, eie og drifte selve mottaksbygningen. Ductor vil leie arealet i bygget. Grensesnitt for eierforholdet går i flens på rørledninger i rørgrøft.

Forbehandling av avløpsvann fra biogassproduksjonen vil ligge på g./b.nr. 53/22 (syd for Industrivegen). Eiendommen vil disponeres av Fjord Filter og de vil være ansvarlig for myndighetssaksgang, bygge, eie og drifte renseanlegget. Grensesnitt for eierforholdet går i flens på rørledninger i rørgrøft.

Det vil bli lagt infrastruktur i Industrivegen (g./b.nr. 53/195). Dette gjøres for å knytte hovedanlegget til offentlig VA/EL, samt industrianlegg i sør og i øst. Eier av denne tomten er Sunndal kommune.

Tiltakets miljøpåvirkning
Produksjonen vil hovedsakelig kunne påvirke miljøet gjennom utslipp til vann, lukt, støy og at det blir generert farlig avfall. Lagring av kjemikalier og farlig avfall kan medføre fare for akutte utslipp. En utslippstillatelse vil i hovedsak regulere utslipp av organisk stoff / næringsstoff, kjemikaliebruk, avfallshåndtering, støy og lukt. Isolert sett er slike utslipp uønskede for omgivelsene/nabolag og for resipientene.

<u>Lukt:</u>
Ductors planlagte anlegg på Håsøran består av et konvensjonelt biogassanlegg med råtnetanker og en forbehandling som muliggjør bruk av flere typer substrater som ellers ikke kunne bli brukt til biogassproduksjon.

Mottakshallen vil installeres med undertrykk for å forhindre luktutslipp. Ventilasjonsluft fra tanker med fare for luktutslipp vil samles opp og renses. Det forventes ingen signifikante utslipp til luft.

I søknaden oppgir bedriften hvilke tiltak som vil være de viktigste for luktreduksjon:

- Råstoff blir transportert og lagret i lukkede kontainere / tanker.
- Tankbilene kjører inn i lukkede mottakshaller for avlevering av råstoff. Hallene er utstyrt med doble porter, eller sluser, for å hindre at lukt slipper ut.
- Mottakshallen står i undertrykk; luft suges kontinuerlig inn i hallene, så forurenset luft ikke slipper ut. Det er punktavsug rundt trakter og tilkoblingspunkter etc. for råstoffavlevering.
- Luften i hallene ventileres til luktfjerningssystemene.
- Tankbilene vaskes før de kjører ut av mottakshallene.
- Alle rensesystemer inkludert fakkel er til enhver tid koblet opp og i drift.
- Prosedyrer og rutiner for overvåkning og vedlikehold av utstyr for å sikre kontinuerlig drift.
- Gode rutiner for stenging av porter og sluser, oppkobling av slanger mot tanker, renhold og ryddighet er sentralt i luktbekjempelsen.
- Opplærings og treningssystem for å sikre at alt driftspersonell er trent på alle operasjoner som f.eks. laste og losse prosesser, og i håndtering av utstyr og renseanlegg.

Utslipp til luft:
Sett bort fra lukt vil det være mulighet for utslipp av klimagassen metan. Dersom oppgraderingsanlegget ikke er i bruk, kan ubrent biogass i forbindelse med opptenning av fakkel forekomme, men det er mindre sannsynlig når man installerer en pilotflamme.

Utslipp til vann:
Anlegget vil føre avløpsvannet til ett forbehandlingsanlegg eid av Fjord Filters før påslipp av prosessvann til kommunalt nett. Teknologien for forbehandlingen vil utformes slik at man overholder påslippskravene fra kommunen, og eventuelle ekstra krav i tillatelsen fra Statsforvalteren. Det forventes et årlig utslipp på ca. 26 000 m^3.

Den nøyaktige sammensetningen av rejektvannet fra råtnetankene vil avhenge av substratkombinasjonen som mottas til enhver tid. Siden substratet består av gjødsel og fiskerester vil innholdet av spormetaller være lavt. Mest sannsynlig vil SS, KOF og BOF5 være på et lavt nivå på grunn av nedbrytningen i råtnetankene, samt at nitrogen vil være lavt siden en større andel av nitrogenet vil være gjenvunnet i Ductorprosessen.

Anlegget vil, ifølge søknaden, gjenbruke det meste av prosessvannet internt i prosessen noe som minsker mengden prosessvann som føres til avløpet. Bakteriekulturen som brukes i prosessen har lav salttoleranse, så for å forhindre at bakteriekulturen i reaktoren blir ødelagt, vil en delstrøm av prosessvannet renses for salter (med revers osmose). Det vil være høyt fokus på best mulig utnyttelse av ressursene.

Bedriften har redegjort for tilstanden i Sunndalsfjorden, som vil være resipient ved et eventuelt uhellsutslipp. Et «worst case»-scenario for utslipp ved uhell er at en råtnetank eller forbehandlingstank blir skadet og at alt innholdet lekker ut. Utfra en anslått tørrstoffprosent på 7 % på innholdet i råtnetanken vil dette tilsvare ca. 330 tonn tørrstoff som tilsvarer ca. 170 tonn tørrstoff organisk stoff. Ved utslipp til grunnen vil substratet raskt tette infiltrasjonsevnen og mesteparten av substratet/bioresten vil være på overflaten og kan samles opp. Ved utslipp av hele volumet i råtnetanken vil det likevel kunne forekomme avrenning til grunn, grunnvann og deretter til fjorden. Det forventes at et mulig utslipp vil fortynnes mye på veien før det når fjorden.

Støy:
Bedriften beskriver i søknaden at det forventes lite støy fra produksjonen. Transport til anlegget vil foregå med lastebil. Under normale omstendigheter vil det ikke være trafikk på helg. Av støyende maskiner planlegges det to avvanningsmaskiner og en tørke. Disse vil stå innendørs og det forventes ikke støyplager forbundet til disse for omgivelsene. I tillegg planlegges det en elektrisk kjel. Det vil også være vifter knyttet til ventilasjon av anlegget. Støyende maskiner vil lydisoleres for å møte gjeldene krav.

Høring

Statsforvalteren i Møre og Romsdal gjennomførte høring av Ductors opprinnelige søknad. Etter at søknaden ble overført til Statsforvalteren i Trøndelag som settestatsforvalter, ble søknaden oppdatert og sendt på ny høring. Innspillene fra høringsrunden i Møre og Romsdal er ikke tatt med i behandlingen, da vi vurderer at de momentene som ble trukket frem i de innspillene også har kommet frem i høringsrunden som Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte.

Vi mottok høringsinnspill både før og etter søknaden ble lagt på høring. I alt har det kommet inn 30 høringsinnspill. Aksjonsgruppen Nei til biogass har i tillegg levert underskrifter som er samlet inn.

Høringsinnspillene dreier seg stort sett om de samme temaene. Vi oppsummerer innspillene punktvis under, for ytterligere informasjon viser vi til høringsinnspillene i sin helhet.

Innspillene som har kommet inn omhandler i hovedsak bekymring for lukt, men også utslipp til vann, eksplosjonsfare, folkehelse og naturmiljøet.

- Bekymring for lukt fra anlegget
- Boliger som ligger nært industriområdet – gass, lukt og støy, verdiforringelse
- Store deler av Håsøran blir «spist» til fordel for industri
- Topografien på Sunndalsøra - preget av høye fjell og dype daler
- Konsekvenser for folkehelsen
- Bekymring for økt trafikk til området

Bedriftens kommentarer
Ductor har fått oversendt høringsuttalelsene og har svart ut de ulike problemstillingen som er tatt opp. Kort oppsummering med enkelte utdrag følger under. For ytterligere informasjon viser vi til dokumentet i sin helhet.

Nærhet til skole barnehage, folkehelseperspektivet etc:
Bedriften understreker at området er regulert til industriformål, virksomheten er i tråd med reguleringsplanen, og rammetillatelsen er godkjent av kommunen. Bedriften planlegger ikke tiltak som varig vil hindre tilgang til og bruk av området til friluftsliv. Adkomstveier til friområder vil bli opprettholdt. I en periode under bygging vil adkomst være begrenset, men det er tilkomst til friområdet på begge sider av tomten og arbeidet vil planlegges slik at adkomsten ikke sperres helt.

Når det gjelder nærhet til skole, barnehage etc. sier bedriften i sin tilbakemelding at det er blitt gjennomført en vurdering av tiltakets påvirkning på myke trafikanter, inkludert barn, ved å bruke en metode kalt «barnetråkkregistrering». Denne viser, ifølge bedriften, at man ikke forventer påvirkning på myke trafikanter.

Eksplosjonsfare:
Ductor redegjør i sin tilbakemelding for at håndtering av farlig stoff og eksplosjonsfare vil ivaretas gjennom søknad om samtykke og regelverket til DSB. Det er planlagt ny vannledning til området, som blant annet vil brukes ved etablering av hydrant til slokkevann. Beredskapsplan blir utarbeidet med innspill fra det lokale brannvesen, og det er gjennomført en kvantitativ risikoanalyse av det eksterne firmaet ORS.

Utslipp til luft:
Bedriften sier i sin tilbakemelding av det ikke forventes utslipp til luft av støv, røykgass etc. Støv fra tørking av biorest og ved blanding av aske, vil foregå innendørs og tas hånd om ved bruk av posefilter, sykloner eller tilsvarende renseutstyr før utslipp.

Lukt:
Svært mange av høringsinnspillene omhandler bekymring for lukt fra anlegget. Ductor har redegjort for dette i sin tilbakemelding, vi gjengir kapittelet som omhandler lukt direkte:

«Ductor vil forholde seg til de utslippsgrenser som settes av Statsforvalteren. Det er gjennomført en spredningsberegning for å vurdere potensialet for spredning av lukt. Spredningsmodellberegningene er gjennomført av SINTEF Norlab ved hjelp av programmet CALPUFF som er en internasjonalt anerkjent modell. For mer informasjon om modellen se deres nettside: Official CALPUFF Modeling System (src.com). Topografi og timevise metrologiske data fra Sunndalsøra er innarbeidet i modellen. I modellen er det tatt hensyn til lokale forhold der man har stor topografisk variasjon som påvirker meteorologien og dermed spredningen av lukt. For mer detaljert informasjon se luktrisikovurderingen i utslippssøknaden i Vedlegg 5.

I luktrisikovurderingen er det konkludert med at det er sannsynlig at anlegget ikke vil gi utslipp over grenseverdi gitt i veileder TA-3019/2013 dersom man benytter luktreduksjonsanlegg og har driftsrutiner som har fokus på å redusere luktutslipp.

Moderne biogassanlegg designes for å være lufttette og luktfrie. De biogassanleggene som har problemer med lukt skyldes hovedsakelig dårlig drift. Anlegget på Håsøran vil bygges etter beste praksis og det vil etableres gode driftsrutiner. Ductor vil installere velprøvde luktrenseanlegg med dublerte løsninger som gjør at dersom det er svikt i et ledd i luktrensetrinnet vil et annet kunne tas i bruk og det vil ikke føre til luktutstlipp og etablere gode driftsrutiner.

De viktigste tiltakene Ductor kommer til å gjøre for å unngå luktutslipp er følgende:

- *Råstoff blir transportert og lagret i lukkede kontainere / tanker.*
- *Tankbilene kjører inn i lukkede mottakshaller for avlevering av råstoff. Hallene er utstyrt med doble porter, eller sluser, for å hindre at lukt slipper ut.*
- *Mottakshallen står i undertrykk; luft suges kontinuerlig inn i hallene, så forurenset luft ikke slipper ut. Det er punktavsug rundt trakter og tilkoblingspunkter etc. for råstoffavlevering.*
- *Luften i hallene ventileres til luktfjerningssystemene.*
- *Tankbilene vaskes før de kjører ut av mottakshallene.*
- *Alle rensesystemer inkludert fakkel er til enhver tid koblet opp og i drift. Fakkelen vil også installeres med pilotflamme, som sørger for at den alltid tennes.*
- *Prosedyrer og rutiner for overvåkning og vedlikehold av utstyr for å sikre kontinuerlig drift.*
- *Gode rutiner for stenging av porter og sluser, oppkobling av slanger mot tanker, renhold og ryddighet er sentralt i luktbekjempelsen.*

Opplærings- og treningssystem for å sikre at alt driftspersonell er trent på alle operasjoner som f.eks. laste og losse prosesser, og i håndtering av utstyr og renseanlegg. Det vil også etableres en beredskapsplan hvor man bl.a. vil beskrive prosedyrer for å håndtere uønskede hendelser ihht. gjeldene regelverk.»

Ottem Resirk AS
Ottem Resirk AS har levert høringsuttalelse, og et notat der de beskriver status og synspunkter knyttet til utslippstillatelse for Ductor, sett i sammenheng med Ottem Carbon Works og andre bedrifter i sirkulære Sunndal.

Bedriften beskriver for eksempel at Ductor skal motta overskuddsvarmen fra pyrolyseanlegget til Ottem Carbon Works. Bedriften understreker hvor integrert deltakerne i Sirkulære Sunndal er, og uttaler at *«målet er at alle ressurser skal ha en anvendelse, og at råvarebruk, avfall, utslipp og energiforbruk reduseres til et minimum».*

Tilapia og Fjord Aquaponics AS
Høringsuttalelsen beskriver at anlegget deres skal produsere Tilapia, som er en varmekjær, planteetende fisk. Produksjon av fisken har stor miljøgevinst, i form av en sirkulærproduksjon med de involverte bedriftene. Uttalelsen beskriver videre at det blant annet vil utnyttes overskuddsvarme fra Hydro Aluminium og Ottem Carbon Works. Fiskeskit og fôrspill vil sendes til Ductor. Bedriftene vil ha felles renseenhet hos Fjord Filters. Bedriften uttaler at Ductor Sunndal AS er en viktig del av deres prosess, og at fellesskapet er et stjerneeksempel på den nye grønne bølgen.

Nordmøre og Romsdal brann og redning AS
Nordmøre og Romsdal brann og redning AS sier i sin uttalelse at det forutsettes:

- at anlegget prosjekteres og etableres iht. forskrift om brann og redning
- at prosjektering og beredskapsplanverk må ivareta nabovirksomheter som håndterer farlig stoff, samt de som omfattes av storulykkeforskriften (samordning av sikkerhetstiltak)
- avklaring om anlegget omfattes av storulykkeforskriften (DSB)
- tilfredsstillelse av brannteknisk sikkerhetsnivå (TEK 17)
- etterlevelse av NORBR-retningslinjer for brannslokkervann og adkomst
- etablering av egenberedskap mht håndtering av akutt forurensning til land/sjø

Uttalelser fra Sunndal kommune

Sunndal kommune har levert høringsinnspill, i tillegg til et vedtak fra kommunestyret datert 16.2.2022. Under oppsummeres kort kommunens høringsinnspill, og innholdet i kommunestyrevedtaket. For flere detaljer viser vi til dokumentene i sin helhet.

Høringsuttalelse fra Sunndal kommune v/avdeling for samfunnsutvikling - tekniske tjenester:
Sunndal kommune har uttalt seg til blant annet måloppnåelse for tilstand i Sunndalsfjorden, mål for luftkvalitet, forekomst av sårbare arter og naturtyper i nærområdet, planlagte aktiviteter som kan påvirke økosystemer i området, planverk og bestemmelser, forskrift om konsekvensutredning og påslipp til kommunalt nett.

Kommunen er positive til bygging av renseanlegg (Fjord Filters) på Håsøran, da dette vil være fordelaktig både for Sunndalsøra renseanlegg og Sunndalsfjorden som resipient. Kommunen vil stille krav til innholdet i prosessavløpsvannet som skal slippes på Sunndalsøra renseanlegg. Påslippet vil få krav som tilsvarer det man finner i «normalt kommunalt avløpsvann».

Kommunen skriver i sin uttalelse av det ikke er noen spesifikke mål for luftkvalitet i området som er regulert til industri. Kommunen viser til luktrisikovurderingen bedriften har gjennomført, der luktspredningen ved et utslipp på 2000 ouE/s (ved uhell e.l.) vises med en luktrose. I en slik situasjon vil hele industriområdet, småbåthavna, skole og barnehage samt store deler av Håsen boligområde bli berørt. Kommunen peker her på at det her vil kunne være en fordel at området er belastet med mye og kraftig vind.

Kommunen beskriver videre området rundt det planlagt biogassanlegget. Området grenser i øst til industrivirksomhet med kontorlokaler, døgnhvileplass for tungtransport og politistasjon. I sør er det en rekker næringsbygg med kontorlokaler, detaljhandel og kafe/restaurantvirksomhet. Nærmeste bygg ligger ca. 100 meter unna tankene. Det er også boligområde, med både skole og barnehage, i nærheten. Kommunen understreker at dette betyr at det må stilles svært strenge krav til luktsutslipp, og ber om at de strengeste verdier, anbefalinger og krav om tiltak, planer og rutiner etc. beskrevet i TA-3019 må legges til grunn ved en eventuell utslippstillatelse.

Kommunen beskriver i sin høringsuttalelse hvilke registreringer som finnes i artsdatabanken og naturbase, av arter og naturtyper på Håsøran/strandsonen:
• Hettemåker. Artsbestemt av BirdLife (tidl. Norsk ornitologisk forening). Kritisk truet (CR)
• Stær, funndato 2020. Funnet av biolog J.B. Jordal. Artsbestemt av BirdLife Nær truet (NT)
• Brakkvannsdelta, Verdi: Svært viktig. Naturbase faktaark
• Bløtbunnsområder i strandsonen. Verdi: Svært viktig

Området omfattes av reguleringsplan for Håsøran nord, planid. 20051100, vedtatt 2.11.2005. I denne planen ble grensen mellom området til næring og naturvernområdet utenfor bestemt. Kommunen beskriver at dette var en omfattende prosess hvor utbygging ble veid opp mot naturverdiene. I tillegg gjelder kommunedelplan Sunndalsøra for området. Kommunen uttaler at tiltaket er i tråd med gjeldende reguleringsplan for området.

Området er ikke ferdig utbygd ennå, og det er ikke kjent hvem alle aktørene på området er. Kommunen påpeker derfor at det ikke er kjent hvilken samlet påvirkning de kan få på økosystemene.

Etter kommunens vurdering faller tiltaket inn under tiltak i vedlegg I som alltid skal konsekvensvurderes. Dette er et anlegg for fremstilling i industriell målestokk for produksjon av biogass mm. som etter kommunens vurdering faller inn under punkt 6 i vedlegg I i forskrift om konsekvensutredning. Kommunen vurderer at det også faller inn under punkt 10 i vedlegg I i forskriften, da det er snakk om en kapasitet på 109 000 tonn substrat i året

<u>Vedtak i kommunestyret:</u>
Sunndal kommune har i sin høringsuttalelse lagt ved vedtak fra kommunestyret 16.2.2022, der de ber Statsforvalteren avslå søknaden fra Ductor Sunndal AS. Vedtaket er gjort med 14 mot 13 stemmer.

I vedtaket står det at kommunen i utgangspunktet er positive til etablering av ny virksomhet i kommunen, men mener at området er for nært boligområdet, friluftsområder mv. Kommunen mener det vil være for stor risiko for negative konsekvenser fra driften av biogassanlegget. Kommunen peker blant annet på luktutfordringer, hensyn til naturvernområder og risiko for forringelse av naturverdier, hensyn til folkehelse og rekreasjonsmuligheter. Kommunen uttaler at det i en eventuell utslippstillatelse må stilles strenge krav til lukt, og at periodevise luktutslipp ikke

må forekomme. Kommunen lister opp en rekke krav de mener må stilles til bedriften. Kommunen finner det ikke sannsynlig at bedriften vil klare å overholde slike krav.

For ytterligere detaljer viser vi til dokumentet i sin helhet.

Opposisjonspartiene i Sunndal kommunestyre:
Statsforvalteren har mottatt uttalelse fra opposisjonspartiene (Sunndal Senterparti, Sunndal Høyre, Sunndal Venstre og Sunndal Fremskrittsparti) i Sunndal kommunestyre, der kommunedirektørens høringsuttalelse er vedlagt. 13 av 27 kommunestyrerepresentanter stemte for kommune-direktørenes høringsuttale. 14 av 27 kommunerepresentanter stemte for posisjonens egen høringsuttale. Undertegnede opposisjonsparti uttaler at de støtter kommunedirektørens høringsuttale, som også blir deres høringsuttale i saken. Opposisjonspartiene peker også i sin uttalelse på at vi er inne i det grønne skiftet, og at bærekraftig industri med reduserte CO_2-utslipp er fremtiden. De beskriver videre at biogjødsel er god jordforbedring, og kan benyttes i Sunndalen der potet og korndyrking har ført til moldfattig jord. De viser til slutt til at folkehelseperspektivet må ivaretas i egen konsekvensutredning.

Bedriftens kommentarer til kommunestyrevedtaket
Ductor har svart ut punktene som trekkes frem i kommunestyrevedtaket. Kort oppsummert avviser bedriften mange av kommunens kommentarer, og mener kommunen delvis har basert sitt vedtak på feilaktige opplysninger. Bedriften argumenterer for at driften av biogassanlegget ikke kommer til å påvirke nærområdet på den måten som kommunen antar. Bedriften understreker gjentatte ganger at biogassanlegget vil møte de strengeste miljøkrav som stilles. De påpeker også viktigheten av «Sirkulære Sunndal», som Ductor er en del av.

For flere detaljer viser vi til dokumentet i sin helhet.

Statsforvalterens kommentarer til høringsinnspillene

Vi ser at det er stort engasjement i saken, og mange innspill som uttrykker stor bekymring for effektene av anlegget på nærmiljøet. Statsforvalteren stiller i vår tillatelse til anlegget krav til blant annet utslipp til luft (inkludert lukt) og vann, samt oppfølgende prøvetaking og overvåking. Vi stiller også krav til bedriftens internkontroll, måleprogrammer og beredskap. Bedriften er i tillegg omfattet av industriutslippsdirektivet (EU-krav), som stiller krav til at bedriften skal benytte beste tilgjengelige teknikker (BAT). Industriutslippsdirektivet stiller også forpliktende utslippsnivåer til blant annet vann.

Statsforvalterens kommentarer til kommunens høringsinnspill og kommunestyrevedtak.

Statsforvalteren gir tillatelser som er hjemlet i forurensningsloven. I forurensningslovens §1 (lovens formål) står følgende i første ledd: «*Denne lov har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall.*» Når Statsforvalteren gir tillatelser etter forurensningsloven skal vi legge vekt på forurensningsmessige ulemper med tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre (jf. forurensningsloven §11 femte ledd).

Sunndal kommune har i vedtak i kommunestyret (vedtatt med 14 mot 13 stemmer) bedt statsforvalteren avslå søknaden, begrunnet med at de ikke tror bedriften vil være i stand til å oppnå de strenge miljøkravene som må til for å beskytte nærmiljøet. Kommunen har videre i sin høringsuttalelse (v/avdeling for samfunnsutvikling - tekniske tjenester) sagt at tiltaket er i tråd med plan, og kommunen har gitt rammetillatelse for bygging av anlegget.

I vår vurdering av saken har vi lagt vekt på både fordeler og ulemper ved tiltaket. Vi er enig med kommunen i at det må stilles strenge krav til anlegget, spesielt når det gjelder lukt, og vi har satt vilkår i tillatelsen som er i tråd med Miljødirektoratets veileder om luktkrav i tillatelser (TA-3019/2013). Vi forventer at anlegget drives i tråd med det bedriften har oppgitt i søknaden, og etter de vilkårene vi har stilt i tillatelsen. Statsforvalteren er av den oppfatningen av at etableringen av anlegg som kan ta imot og utnytte ressurser er viktig for at vi skal kunne nå målene om en sirkulær avfallspolitikk. Vi har tatt med i vurderingen at anlegget som planlegges er en del av «Sirkulære Sunndal», der det er flere bedrifter som skal jobbe sammen for å bidra til bedre utnyttelse av ressurser og råstoffer, samt at området er regulert til industri. Vi har også lagt vekt på at kommunen uttaler at tiltaket er i tråd med plan, og at bedriften har fått rammetillatelse til bygging. På dette grunnlaget mener vi at fordelene ved etableringen av anlegget vil være større enn ulempene.

Statsforvalterens vurdering

Forurensningsloven
Av forurensningsloven § 7 går det fram at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensningen sørge for tiltak for å hindre at den inntrer. Har forurensningen inntrådt, skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Denne bestemmelsen gjelder også forurensning som er tillatt etter § 11, dersom det er åpenbart at vedtaket kan omgjøres etter § 18 første ledd nr. 1 eller 2.

Statsforvalteren kan, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning, jf. forurensningsloven § 11. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis, og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre.

Utslipp til vann
Ifølge søknaden vil ikke anlegget ha direkteutslipp til vann, med unntak av rent overvann. Prosessen vil foregå innendørs og i lukkede tanker og rør, og prosessavløpsvannet vil gå via renseanlegg og til offentlig nett. Innholdet i prosessavløpsvannet vil, ifølge bedriften, variere noe med hvilket substrat som benyttes. Statsforvalteren vil sette krav til målinger og grenseverdier for utslipp til vann, i tråd med BAT for bransjen. Vi vil også sette krav til bedriftens deltakelse i overvåking av resipienten.

Utslipp til luft
Ifølge søknaden forventes det ikke utslipp til luft. Eventuelt støv fra prosessen vil renses i posefilter/ syklon eller tilsvarende. Fakkelen vil være utstyrt med pilotflamme for å forhindre utslipp av ubrent gass.

Vurdering av lukt
Statsforvalteren er opptatt av at biogassanlegget ikke skal føre til luktproblemer for naboer. I tillatelsens vilkår har vi derfor satt krav til utslipp av lukt. Kravene baserer seg i stor grad på

anbefalinger i Miljødirektoratets luktveileder TA 3019/2013. Vi setter krav til blant annet målinger av lukt, driftsplan, driftslogg, lukthåndteringsplan og kommunikasjonsplan. Bedriften skal i tillegg ha et system for klageregistreing. Statsforvalteren vurderer at de fastsatte vilkårene i tillatelsen, sammen med de luktreduserende tiltakene som Ductor beskriver i søknaden, vil hindre luktproblemer i forbindelse med anlegget.

Støy
Ifølge søknaden forventes det lite støy fra anlegget. Bedriften beskriver at det vil være ca 15 lastebiler per dag til Ductor sitt område og ca. 15 lastebiler til Ottem Transport sin eiendom.
Når det gjelder utstyr/maskiner vil avvanningsmaskiner og tørke plasseres innendørs. De vil også lydisoleres for å møte gjeldende krav. Statsforvalteren stiller ordinære støykrav til bedriften. Hvis det viser seg at det blir problemer med støy fra anlegget, vil Statsforvalteren kunne kreve utredninger og ev. sette strengere grenser. Bedriften må også påregne å måtte delta i eventuelle støykartlegginger for industriområdet som helhet.

Grunnforurensning

Biogassanlegget skal bygges på gnr./bnr. 53/308 i Sunndal kommune. Området er ikke registrert i Miljødirektoratets fagsystem over eiendommer med forurenset grunn, Grunnforurensning. Dersom bedriften har gjort undersøkelser på den eller de aktuelle eiendommene skal bedriften registrere sine funn i Grunnforurensning (www.miljodir.no).

Bedriften har i forbindelse med søknaden gjennomført en miljøteknisk grunnundersøkelse av eiendommen. I rapporten beskrives det at det er *«planert fyllmasser (antatt sprengmasser fra tunneldriving) på hele eiendommen. Det finnes ikke dokumentasjon på kvaliteten på disse massene, og det er ikke kjent om også andre masser er blitt lagt på eiendommen. Naboeiendommen er registrert i Miljødirektoratets database som risikoområde for grunnforurensing fordi den tidligere ble benyttet som kommunalt deponi»*. Rapporten konkluderer videre med at *«de kjemiske analysene viser at massene faller inn under tilstandsklasse 1. Det betyr at ut fra gjeldende arealbruk, og prøvene som er analysert, så er det behov for tiltak eller restriksjoner med hensyn på omdisponering eller gjenbruk av massene. Det er ikke behov for en ytterligere risikovurdering.»*

Alle bedrifter som er omfattet av industriutslippsdirektivet får vilkår om at vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Hvis Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, kan bedriften få pålegg om å utarbeide en tilstandsrapport.

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Utslippet går ut i vannforekomsten Sunndalsfjorden (ID 0303010901-C). Økologisk tilstand er i Vann-Nett beskrevet som «moderat» (høy presisjon), og kjemisk status som «dårlig» (lav presisjon). Vannforekomsten er særlig påvirket av utslipp fra industri (Hydro Aluminium). Utslippet fra

biogassanlegget skal, ifølge bedriften, være begrenset på grunn av gjenbruk av vann i prosessen. Utslipp av prosessavløpsvann skal renses og slippes på offentlig avløpsnett.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense eventuelt utslipp, slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltakene opp mot naturmangfoldloven §§ 8-12.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget
I søknaden er det beskrevet vernede områder og naturmangfold. Utenfor tomten er det et naturvernområde i nord-vest, og friområder vest, nord og øst for tomten. Naturvernområdet er et brakkvannsdelta, og er ansett å ha svært viktig verdi (A). Det beskrives også at området er viktig hekkelokalitet for våtmarksfugl, og også viktig raste og beiteplass under trekk og overvintring. Det er registrert en rødlistet plante (grøndalsvalmue), nasjonale ansvarsarter og sjeldne plantearter. Den eneste rødlistede pattedyrarten er oter.

Kommunen beskriver at området omfattes av reguleringsplan for Håsøran nord, planid. 20051100, vedtatt 2.11.2005. I denne planen ble grensen mellom området til næring og naturvernområdet utenfor bestemt. Kommunen beskriver at dette var en omfattende prosess hvor utbygging ble veid opp mot naturverdiene. I tillegg gjelder kommunedelplan Sunndalsøra for området. Kommunen uttaler at tiltaket er i tråd med gjeldende reguleringsplan for området.

Bedriften oppgir at naturforvalter har gjort en innledende vurdering av tiltaket, og kommet til at prosjektet ikke gjør direkte arealinngrep i verdifull natur. Bedriften lister også opp anbefalinger fra naturforvalter for å ivareta omliggende naturmangfold i prosjektgjennomføringen.

Statsforvalteren mener at vi i dette tilfellet har god nok kunnskap om mulige effekter på naturmangfoldet til å kunne gi en tillatelse etter forurensningsloven.

§ 9 – føre-var-prinsippet
Statsforvalteren mener at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet, ved produksjonen som omsøkt, kan begrenses med rensing.

For å minimere effektene på naturmangfold og nærmiljøet, har Statsforvalteren vurdert føre-var-prinsippet. Vi har satt en rekke vilkår i tillatelsen for å minimere slike effekter. Blant annet er det satt vilkår om målinger og oppfølgende undersøkelser av utslipp til luft og vann.

§ 10 – samlet belastning
En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Industriområdet på Håsøran er ikke ferdig utbygd, og det er derfor ikke helt klart hvilke andre aktører som vil etableres på området. Etableringen av nytt renseanlegg (for flere av bedriftene) vil bidra til bedre rensing av utslipp fra området.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse
Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet både til luft og til resipienten i sjø med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, som for eksempel å sette inn ekstra rensetrinn eller å redusere produksjonen.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultatene.

Bedriften plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Bedriften er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED) og har gjennom dette krav om å benytte best tilgjengelig teknologi (BAT). Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader.

Forholdet til industriutslippsdirektivet (IED)

Statsforvalteren har vært i dialog med Miljødirektoratet om forholdet til IED og BAT når det gjelder Ductor sin virksomhet, og hvorvidt det kunne være mulighet for at anlegget var omfattet av BAT for slakterier og animalske biprodukter (eventuelt i tillegg til BAT-konklusjonene for avfall.) Miljødirektoratet har i epost datert 22.8.2022 konkludert med at biogassanlegget er omfattet av BAT-konklusjonene for avfall (BAT WT).

Det er vanlig at Statsforvalteren sender utkast av tillatelsen til gjennomlesing/kommentering hos bedriften før det endelige vedtaket gjøres. Ductor fikk i juli 2022 oversendt deler av utkast til vilkår sammen med noen spørsmål om tilleggsinformasjon. Bedriften ble blant annet bedt om å kommentere utslippsgrensene som var forslått til luft og vann.

I sin tilbakemelding argumenterer bedriften med hvilken kategori (innen WT BREF) behandling av prosessavløpsvannet/rejektvannet fra biogassanlegget bør plasseres i. Bedriften mener behandling av rejektvannet fra biogassanlegget må anses som *«behandling av vannbasert flytende avfall»* på følgende grunnlag:

- *Substratet Ductor Sunndal AS mottar går gjennom en biologisk avfallsbehandlingsprosess med anaerob utråtning. Den utråtnede bioresten avvannes så i et avvanningstrinn, hvor man skiller rejektvann og avvannet biorest.*
- *Rejektvannet er svært konsentrert, men siden dette er restene etter biologisk avfallsbehandling, er stoffene i stor grad vanskelig biologisk nedbrytbart.*
- *Definisjonen på behandling av vannbasert flytende avfall i BATkonklusjonene er «Avfall bestående av vandige væsker, syrer/baser eller flytende slam, som ikke er flytende biologisk nedbrytbart avfall.» -Altså den type avfall som rejektvann fra biogassanlegg/anaerob utråtning er.*

Statsforvalteren har vært i dialog med Miljødirektoratet om hvorvidt behandlingen av rejektvannet fra biogassanlegget skal kategoriseres som *«biologisk behandling av avfall»* eller *«behandling av vannholdig flytende avfall».* Miljødirektoratet konkluderer med at det er typen avfallsbehandling som foregår på anlegget som avgjør hvilke utslippsgrenser man skal bruke, i dette tilfellet biologisk behandling av avfall. (epost datert 24.11.2022).

Statsforvalteren har dermed satt grenseverdier for utslipp til vann som er i tråd med BAT-AEL for kategorien «*biologisk behandling av avfall».* Bedriften har i sin tilbakemelding gjort en vurdering av hvor stor rensegrad som vil måtte kreves for å kunne oppnå de strengeste grenseverdiene for utslipp til vann, og at det vil kreve opp mot 99% rensing. Bedriften argumenterer for at det må gjøres en vurdering av kost-nytte når myndighetene skal vurdere hvor i intervallet grensen skal settes. Bedriften påpeker også at grenseverdiene som settes bør være sammenlignbare med andre lignende bedrifter i landet.

Statsforvalteren er forpliktet til å benytte grenseverdiene som er oppgitt som BAT-AEL når vi gir tillatelser til bedrifter som er omfattet av IED, med mindre det er gitt unntak. Muligheten for å gi unntak er snever. Bedriften har i dette tilfellet ikke søkt om unntak, men argumentert for at de nederste grensene vil være svært utfordrende, og kostbare, å oppnå. Statsforvalteren har satt grenseverdiene i tråd med BAT-AEL, men i øverste del av intervallet.

Vi understreker at bedriften uansett plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Bedriften har oppgitt at det kommunale renseanlegget er et primærrenseanlegg som sannsynligvis ikke vil ha noe stort bidrag til rensegraden, vi har derfor ikke regnet inn noe rensebidrag fra det kommunale anlegget i grenseverdiene som er satt.

Samfunnsmessige hensyn

I 2021 kom strategien *«Nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi»* fra departementene. I Granavolden-plattformen har regjeringa satt seg som mål at Norge skal være et foregangsland for en grønn, sirkulær økonomi som utnytter ressursene bedre. Gjennom denne strategien viser regjeringa hvordan Norge skal gripe mulighetene i det grønne, sirkulære skiftet.

I strategien beskrives blant annet den biologiske materialsyklusen, der overskudd, rester og sidestrømmer er råvarer til nye produkter før de blir ført tilbake til naturen etter å ha vært brukt i samfunnet, for eksempel gjennom kompostering, nedbryting for produksjon av biogass eller annen utnytting av næringsstoffene i materialet. Det er et mål om at vi skal nærmere en sirkulær avfallspolitikk i Norge.

For å kunne nå disse målene er vi avhengig av det finnes anlegg som tilbyr mottak og løsninger for håndtering av avfallet. Statsforvalteren vurderer at Ductor sitt biogassanlegg utfører en viktig samfunnsoppgave, og at aktiviteten er i tråd med de nasjonale målene for en grønn, sirkulær økonomi. Statsforvalteren mener det er viktig at substratene Ductor benytter utnyttes som en ressurs. Bioresten som blir produsert i biogassanlegget kan brukes som gjødsel. I tillegg kan biogass erstatte energi fra andre ikke-fornybare energikilder som naturgass, olje og kull, og dermed bidra til reduserte utslipp av klimagasser.

Konklusjon

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene, sammenholdt med de fordelene og ulempene som tiltakene for øvrig vil medføre.

Selv om Statsforvalteren har gitt tillatelse til drift og produksjon, er det likevel Ductor Sunndal AS sitt ansvar å følge opp de gitte vilkårene i tillatelsen.

Endring og omgjøring
Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad fra bedriften skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Erstatningsansvar
At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Miljøregelverk og andre lovverk
I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. Statsforvalteren viser blant annet til reglene for tanklagring, jf. forurensningsforskriften kapittel 18.

For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider på internett www.miljodirektoratet.no.

Miljødirektoratet lanserte våren 2015 nettstedet www.avfallsdeklarering.no. Bedriften må etablere en elektronisk profil på dette nettstedet for deklarering av farlig avfall.

Tillatelse til utslipp fritar ikke fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Brudd på tillatelsen
Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven, samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Gebyr for saksbehandlingen
Ductor Sunndal AS er i brev av 1.12.2020 varslet om gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Statsforvalteren har mottatt kommentarer fra Ductor på dette varselet. Bedriften mener det er varslet et for høyt gebyr, og ber om at Statsforvalteren tar hensyn til at lang saksbehandlingstid (blant annet med oppnevnelse av settestatsforvalter og ny høringsrunde) har påført bedriften ekstra kostnader.

Statsforvalteren skal legge tiden brukt på saksbehandlingen til grunn for gebyrsatsen, og vi kan ikke se at sats 3 (ca. 5 ukeverk) er et for høyt gebyr.

På bakgrunn av de opplysninger som tiltakshaver har gitt i søknaden, er tiltaket plassert i gebyrklasse 3, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Det betyr at tiltakshaver skal betale et gebyr på kr 175 000 - for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang
Vedtaket om tillatelse etter forurensningsloven, med vilkår, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, **innen 3 uker** fra underretning om vedtaket er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Statsforvalteren også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Line Lund Fjellvær (e.f.)
direktør
Klima- og miljøavdelingen

Marit Lorvik
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg
1 Vilkår - tillatelse etter forurensningsloven - Ductor Sunndal AS

Kopi til:

Statsforvalteren i Møre og Romsdal			
COWI AS	Postboks 6412	0605	OSLO
SUNNDAL KOMMUNE	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – drift av biogassanlegg – Ductor Sunndal AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 6 til og med side 25.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Bedrift	Ductor Sunndal AS
Postadresse for bedriften	6600 Sunndalsøra
Org. nummer (bedrift)	923 201 378
Kategori for virksomheten[1]	Gjenvinning, eller blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ordinært avfall over 75 tonn per dag, biologisk behandling
IED-kode	5.3(b) (i)
Beliggenhet/gateadresse	Håsøran, Industrivegen
Kommune og fylke	Sunndal kommune, Møre og Romsdal
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 33 øst: 6965593.23 nord: 169609.99

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2022.0965.T	Anleggsnummer: 1563.0063.01	
Tillatelse første gang gitt: 29.11.2022	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Line Lund Fjellvær (e.f.) direktør *Dette dokumentet er elektronisk godkjent*		Marit Lorvik seksjonsleder

[1] Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven – drift av biogassanlegg – Ductor Sunndal AS.....1
1 Tillatelsens ramme.....6
1.1 Tillatelsen omfatter.....6
1.2 Avfallstyper og mengder.....6
1.3 Lagringstid og lagringssted.....7
1.4 Driftstid.....7
1.5 Utforming av anlegget.....7
2 Generelle vilkår.....7
2.1 Utslippsbegrensninger.....7
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier.....7
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....8
2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....8
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold.....8
2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare.....8
2.7 Internkontroll.....8
2.8 Beste tilgjengelige teknikker.....9
3 Produksjonsforhold.....9
3.1 Mottak, håndtering og disponering.....9
3.1.1 Mottakshall.....9
3.1.2 Driftsbetingelser og håndtering.....9
3.1.3 Registrering og dokumentasjon.....9
3.1.4 Håndtering av biorest.....9
3.1.5 Håndtering av biogass.....10
3.1.6 Alternativ avfallsdisponering.....10
3.2 Krav til biogassanlegget.....10
3.2.1 Generelt.....10
3.2.2 Luktrenseanlegg.....10
4 Utslipp til vann.....11
4.1 Utslippsbegrensninger.....11
4.1.1 Utslipp fra punktkilder.....11
4.1.2 Utslippsreduserende tiltak.....12
4.2 Utslippspunkt for prosessavløp.....13
4.3 Kjølevann.....13

4.4 Sanitæravløpsvann 13
4.5 Mudring 13
5 Utslipp til luft 13
5.1 Generelt 13
5.2 Lukt 14
5.2.1 Luktbegrensning 14
5.2.2 Luktrisikovurdering 14
5.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan 14
5.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering 14
5.3 Støv 15
6 Støy 15
7 Nærmiljøtiltak 16
7.1 Forsøpling 16
7.2 Fugl og skadedyr 16
7.3 Oppfølging av nærmiljøulemper 16
8 Grunnforurensning og forurensede sedimenter 16
9 Kjemikalier 17
10 Energi 17
10.1 Energiledelse 17
10.2 Utnyttelse av overskuddsenergi 18
10.3 Spesifikt energiforbruk 18
11 Avfall 18
11.1 Generelle krav 18
11.2 Håndtering av avfall 18
12 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten 19
12.1 Kartlegging av utslipp 19
12.2 Utslippskontroll 19
12.3 Kvalitetssikring av målingene 20
12.4 Program for utslippskontroll 20
12.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten 21
13 Miljøovervåking 21
13.1 Overvåking av resipienter 21
13.2 Overvåking etter vannforskriften 21
13.3 Overvåking av grunn og grunnvann 22

14 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning 22
14.1 Miljørisikoanalyse 22
14.2 Forebyggende tiltak 22
14.3 Beredskap 22
14.3.1 Beredskapsanalyse 22
14.3.2 Beredskapsetablering 23
14.3.3 Beredskapsplan 23
14.3.4 Øving av beredskap 23
14.4 Varsling av akutt forurensning 23
15 Undersøkelser og utredninger 23
15.1 Utredning av diffuse utslipp 23
15.2 Utarbeidelse av måleprogram 24
15.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann 24
16 Eierskifte, omdanning mv. 24
17 Nedleggelse 24
18 Tilsyn 25
Vedlegg 1 - Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1. 26

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak og behandling av biologisk nedbrytbart materiale for produksjon av biogass på Håsøran i Sunndal kommune.

Tillatelsen gjelder for mottak og behandling av inntil 109 000 tonn biologisk nedbrytbart avfall per år, fordelt på fiskeslam, fiskeensilasje, kugjødsel og hønsegjødsel.

Som produkt vil bedriften produsere flytende biogass (metan), flytende CO_2, biogjødsel tørket til pellets, 20% ammoniumvann og saltlake.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

1.2 Avfallstyper og mengder

Tabell 1: avfallstyper og mengder

Avfallstype	**Maksimal mottatt mengde (tonn per år)**
Fiskeensilasje	21 750
Slam fra fiskeoppdrett	43 500
Kugjødsel	35 900
Hønsegjødsel	7 600
Tilsatsstoffer	**Mengde per år**
Aske fra solsikkeskall	8000 tonn
Skumdemper	9,6 kg/t
Prosesserte animalske biprodukter	6 900 tonn
Mineralgjødsel	

1.3 Lagringstid og lagringssted

Anlegget skal ved normal drift ikke ha mellomlagring av avfall eller ferdigbehandlet biorest.

Ved uforutsette hendelser kan ubehandlet avfall eller biorest lagres i maksimalt 3 dager, i lukket container e.l., innendørs på tett dekke.

1.4 Driftstid

Anlegget vil ha døgnkontinuerlig drift, men transport inn/ut fra anlegget skal skje på hverdager. Bedriften må rette seg etter eventuelle bestemmelser om driftstid i reguleringsplanen.

1.5 Utforming av anlegget

Oppdaterte tegninger som viser ledningsnett, kummer, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Alle arealer som anvendes til virksomhet etter denne tillatelsen skal være inngjerdet eller på annen måte adgangsbegrenset slik at uvedkommende ikke kan komme inn på området utenom åpningstidene eller når ingen ansatte er til stede.

Anlegget må utformes slik at vannmengden som slippes på kommunalt nett eventuelt kan reguleres (ved behov), slik at påslippet fra virksomheten til kommunalt nett ikke fører til overløp på ledningsnettet eller ved det det kommunale renseanlegget.

Anlegget skal være skjermet for skjemmende innsyn fra boliger og offentlig vei.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 til 14 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overenstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriftens kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 14.4.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette[2]. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

[2] Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 14.1.

2.8 Beste tilgjengelige teknikker

Virksomheten omfattes av forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 (IED-virksomheter) og har plikt til å benytte seg av de beste tilgjengelige teknikker (BAT- Best Available Techiques) som gjelder for bransjen. Disse omfatter alle interne produksjonsprosesser i tillegg til rensing av prosessavløpsvann, utslipp til luft og luktutslipp.

Virksomheten skal holde seg oppdatert om hvilke tiltak eller aktiviteter som til enhver tid er regnet som BAT for bransjen, og skal som en del av internkontrollen kontinuerlig vurdere og implementere BAT som er tilgjengelig for ulike prosesser og aktiviteter.

3 Produksjonsforhold

3.1 Mottak, håndtering og disponering

3.1.1 Mottakshall

Alt mottak av avfall skal skje i mottakshall med luftsluse og med tett dekke.

Mottakshallen må være lukket og ventilert når det pågår tømming slik at tømming skjer uten utslipp av vesentlig sjenerende lukt til omgivelsene. Ved en eventuell driftsstans kan avfall lagres inne i tre dager, hvis det ikke oppstår vesentlig luktsjenanse. Alle uforutsette hendelser skal dokumenteres i internkontrollen med avvikshåndtering.

3.1.2 Driftsbetingelser og håndtering

Transport av avfall til biogassanlegget skal skje på en slik måte at nærmiljøet i minst mulig grad blir påvirket. Avfallet skal transporteres og leveres til biogassanlegget på en måte som hindrer utslipp av forurenset vann eller lukt.

Det skal være tilgjengelig utstyr for renhold av utstyr og kjøretøyer. Dersom transportutstyr eller biler er tilsmusset, skal disse rengjøres før avreise.

3.1.3 Registrering og dokumentasjon

Alt avfall skal ved mottak registreres, veies og loggføres. Anlegget skal utarbeide egne skriftlige rutiner for dette.

Det skal gjennomføres kontroll av alle leveringer inn til anlegget for å sikre at mottatt avfall er i samsvar med tillatelsen.

3.1.4 Håndtering av biorest

Fast og flytende biorest som produseres ved anlegget skal håndteres i tråd med gjeldende lovverk. Det er ikke tillatt med utendørs lagring av biorest eller mellom- og sluttprodukter fra

behandlingen ved normal drift, jf. punkt 1.3. Langtidslagring av biorest tillates ikke. Avvannet biorest skal være ferdig stabilisert og hygienisert ved uttak fra biogassanlegget. Biorest som tas ut skal ikke være en kilde til lukt. Utlasting av biorest skal overvåkes slik at det kan kontrolleres om bioresten avgir lukt. Avdekkes det luktutfordring skal det umiddelbart iverksettes luktreduserende tiltak.

Bioresten skal transporteres kontinuerlig til videre bruk uten unødig opphold. Plan for håndtering av bioresten etter utråtning og avvanning skal foreligge før anleggsstart.

3.1.5 Håndtering av biogass

Metangass som produseres i anlegget skal, så langt det er mulig, oppgraderes til bruk som drivstoff. Unntaksvis kan overskuddet fakles av. Avfakling skal skje ved en forbrenningstemperatur og oppholdstid, som er mest optimal for å unngå forurensning.

3.1.6 Alternativ avfallsdisponering

Driftsansvarlig skal sørge for at det utarbeides en plan for alternativ disponering av avfall ved planlagt og ikke planlagt driftsstans. Planen skal også omfatte alternativ disponering av biorest dersom bruk som planlagt, ikke er mulig.

3.2 Krav til biogassanlegget

3.2.1 Generelt

Alle bygg og tanker må ha tett dekke og være helt lukket med undertrykk slik at vesentlig sjenerende lukt ikke slipper ut fra behandlingsanlegget. Luft fra anlegget skal føres til luktrenseanlegg før det slippes ut.

Vann fra behandlingsanlegget skal samles opp og i størst mulig grad resirkuleres i prosessen eller benyttes på annen måte.

3.2.2 Luktrenseanlegg

Luktrenseanleggets kapasitet må være tilpasset størrelsen på behandlingsanlegget. Luktrenseanlegget må bruke en teknologi som gir best mulig renseeffekt (BAT) av luften fra behandlingsanlegget, slik at nærmiljøet i minst mulig grad blir påvirket av lukt.

Utslipp fra luktrenseanlegget skal overvåkes gjennom målinger. Overvåkningen må kunne dokumenteres.

Planlagte avbrudd eller driftsstans på luktrenseanlegget skal begrenses til et minimum og ikke overskride 5 døgn per år. Driften skal overvåkes og varighet av driftsstans skal kunne dokumenteres.

Funksjonen av luktrenseanlegget skal kontrolleres jevnlig. Luktutslipp og renseeffekt skal rapporteres årlig i forbindelse med egenrapporteringen. Luktrenseanlegget må være bygd slik at det ikke blir påvirket i vesentlig grad av værforhold (temperatur og fuktighet).

Dersom det oppstår avbrudd eller driftsstans på luktrenseanlegget skal innmatingen til behandlingsanlegget stanses og avfallet må lagres eller bli behandlet på annen lovlig måte. Luktrenseanlegget må ha en overvåkning som sikrer at feil på rensingen oppdages raskt.

Virksomheten må ha kritiske reservedeler til luktrenseanlegget på lager, eller på annen måte lett tilgjengelig.

4 Utslipp til vann

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Biogassanlegget skal utformes, bygges og drives slik at utslippskonsentrasjonene i prosessvannet som slippes på kommunalt avløpsnett ikke overskrider grenseverdiene* i tabell 2. Bedriften skal i tillegg måle på parameterne som er oppgitt i tabell 3. Disse er også omfattet av rapporteringsplikten.

Tabell 2: grenseverdier for utslipp av prosessavløpsvann til kommunalt avløpsnett.

Utslippsparameter	**Utslippsgrenser**	**Midlingstid**	**Antall prøver**
Suspendert stoff	60 mg/l	Døgnmiddel	12 per år (1 gang/mnd)
KOF	180 mg/l	Døgnmiddel	12 per år (1 gang/mnd)
Totalt fosfor, Tot-P	2 mg/l	Døgnmiddel	12 per år (1 gang/mnd)
Nitrogen	25 mg/l	Døgnmiddel	12 per år (1 gang/mnd)

** Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av virksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (pkt. 2.3), forebyggende vedlikehold (pkt. 2.5) og tiltaksplikt (pkt. 2.6) er overholdt.*

Konsentrasjonsgrenser gjelder for ufortynnet avløpsvann. Alle BAT-AEL-verdier for utslipp til vann gjelder på det punktet der utslippene forlater anlegget.

Følgende parametere er omfattet av rapporteringsplikten, og skal analyseres for:

Tabell 3: parametere som er omfattet av rapporteringsplikten

Utslippsparameter	**Utslippsgrense**	**Antall prøver**
Vannmengde		Kontinuerlig
Temperatur	45°C	Kontinuerlig
pH	6-9,5	Kontinuerlig
Arsen		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Bly		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Kadmium		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Kobber		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Krom		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Kvikksølv		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Nikkel		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)
Sink		2 per år (1 gang hver 6. mnd.)

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av ny kunnskap eller ny teknologi kunne fastsette mer presise og eventuelt også strengere grenser, og/eller krav om målinger.

Forurensningsmyndigheten kan, etter søknad, på sikt vurdere kravet om måling av metaller hvis det kan dokumenteres lave verdier i utslippet.

4.1.2 Utslippsreduserende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet.

4.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Utslippet skal renses i renseanlegg før påslipp på kommunalt nett, med utslipp i Sunndalsfjorden, i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet[3]. Tillatt påsluppet vannmengde må avklares med kommunen.

Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at forurensningsmyndigheten stiller nye krav for prosessavløpet.

4.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

4.4 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4.5 Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten.

5 Utslipp til luft

5.1 Generelt

Det skal ikke være punktutslipp til luft fra virksomheten. All lagring og prosessering skal foregå i lukkede systemer. Avgasser og ventilasjonsluft skal renses før det slippes ut av anlegget, slik at det ikke oppstår luktproblemer.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe (inkludert lukt) for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Biometan som produseres i anlegget skal så langt det er mulig, oppgraderes til bruk som drivstoff. Unntaksvis kan overskuddet fakles av. Avfakling skal skje ved en forbrenningstemperatur og oppholdstid som er mest mulig optimal for å unngå forurensning. Virksomheten skal årlig rapportere om mengde faklet gass, jamfør punkt 12.5

Fakkelen skal ha pilotflamme som benytter biogass. Pilotflammen skal tennes elektrisk med et system som sikrer tenning uansett værforhold.

[3] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

5.2 Lukt

5.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjon ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 ou_E/m^3, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

Lukt skal måles minimum 2 ganger per år (1 gang hver 6. mnd), jf. pkt. 12.2.

Prøvene skal tas som representative prøver fra punktutslipp fra bedriften, og ved full produksjon.

Dersom grenseverdiene for utslipp ikke overholdes, må bedriften redusere produksjonen tilstrekkelig, frem til det er dokumentert at utslippene igjen er innenfor grenseverdiene.

Bedriften må utarbeide en ny spredningsberegning for lukt etter første år med drift på anlegget.

5.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.* Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

5.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Virksomheten skal sørge for at personalet har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget/produksjonen.

Bedriften skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

5.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.*

Bedriften skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr e.l. kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold,

og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 12.5.

5.3 Støv

Virksomheten skal ikke medføre støvulemper av betydning for naboene.

Støv fra tørking av biorest, bruk av aske mv. skal renses ved hjelp av sykloner, posefilter eller tilsvarende, før utslipp.

6 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 4: Støygrenser

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Klager på støy skal loggføres sammen med en beskrivelse av situasjonen på klagetidspunktet og hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støyplagen.

Dersom det blir klager på støy, vil det kunne bli aktuelt å pålegge bedriften å gjennomføre støyberegninger og utarbeide støysonekart, samt gjøre tiltak ved eventuelle støykilder.

Virksomheten må regne med å måtte delta i eventuelle støyutredninger for industriområdet som helhet.

7 Nærmiljøtiltak

7.1 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Anlegget skal utformes med tanke på å hindre flygeavfall. Opprydding av skjemmende avfall på og nær anleggsområdet skal skje fortløpende.

7.2 Fugl og skadedyr

Om nødvendig skal det iverksettes tiltak som begrenser omfanget av fugl og skadedyr på området.

7.3 Oppfølging av nærmiljøulemper

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av virksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølgning av klager på nærmiljøulemper, som for eksempel forsøpling, støy, støv, mv. Systematisk oppfølgning av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

8 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriftens kapittel 2[4], eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

[4] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriftens kapittel 22[5].

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes forurensningsmyndigheten. Forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig pkt. 16.

9 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.[6]

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket[7] og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Energi

10.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert innen oppstart av biogassanlegget.

[5] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag
[6] Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt
[7] Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

10.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

10.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 12.5.

11 Avfall

11.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.[8]

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig uten urimelig kostnad gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

11.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og 14 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.

[8] Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke[9] med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensnings forskriftens kapittel 18.

12 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

12.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 12.4).

12.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av komponenter med målekrav fastsatt i tillatelsen
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver. Prøvetakingsfrekvensen skal være minimum 12 prøver årlig for utslipp til kommunalt nett. (BAT 6). For utslipp til luft skal prøvetakingsfrekvensen være minimum 2 prøver årlig (BAT 8).

[9] Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 2 og 3 i punkt 4.1.1, skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 12.5.

12.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

12.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 12.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 12.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 12.3).

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium

- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

12.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljødirektoratet.no.

Den årlige mengden gass som blir produsert ved anlegget, samt hvor stor andel av denne som fakles, skal inngå i rapporteringen.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 4 og 5 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

Dersom virksomheten har hatt høyere utslipp enn korttidsgrensene, og bedriften vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 4.1.1 må bedriften redegjøre nærmere for årsakene.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende forurensnings-myndigheten en rapport om antall luktklager og antall lukthendelser ved bedriften det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet.

13 Miljøovervåking

13.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

Overvåkingsprogrammet/-ene skal være tilgjengelig ved tilsyn og på forespørsel kunne sendes forurensningsmyndigheten.

13.2 Overvåking etter vannforskriften

Bedriften må påregne å bidra til kommunens resipientovervåking av utslippet fra renseanlegget, eventuelt overvåking i regi av andre påvirkere i samme område/resipient.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no.

13.3 Overvåking av grunn og grunnvann

Virksomheten har ikke krav om overvåking. Dersom det planlegges å ta i bruk relevante stoffer og stoffblandinger som kan forurense grunn og grunnvann, skal bedriften informere forurensningsmyndigheten. Bedriften kan da bli pålagt å sørge for overvåking av grunn og grunnvann.

14 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

14.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

14.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

14.3 Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 14.1.

14.3.1 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

a. organisering av beredskapen
b. nødvendig beredskapsutstyr
c. nødvendig mannskap
d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

14.3.2 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

14.3.3 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

14.3.4 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

14.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift[10]. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

15 Undersøkelser og utredninger

15.1 Utredning av diffuse utslipp

Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp til vann og luft ved å

- kartlegge kilder til diffuse utslipp
- anslå størrelse på det diffuse utslippet per kilde
- anslå hvilke stoffer, herunder prioriterte miljøgifter, disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene

Utredningen skal være tilgjengelig ved tilsyn, og på forespørsel kunne sendes forurensningsmyndigheten.

[10] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

15.2 Utarbeidelse av måleprogram

Bedriften skal utarbeide måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter. Måleprogrammet må være ferdig utarbeidet før oppstart av biogassanlegget. Måleprogrammet skal være tilgjengelig ved tilsyn og på forespørsel kunne sendes forurensningsmyndigheten.

15.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes forurensningsmyndigheten innen 6 måneder etter tillatelsen er gitt.

Dersom forurensningsmyndigheten med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

16 Eierskifte, omdanning mv.

Hvis det driftsansvarlige selskap overdras til ny eier eller driftsansvaret overføres til annet selskap, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

17 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift[11]. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans.

[11] Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand. En tiltaksplan som viser hvilke tiltak som er nødvendigefor å sikre dette, samt en fremdriftsplan for arbeidet, skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder før nedleggelse.

Bedriften skal også for nedleggelsesåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 12.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

18 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

Vedlegg 1 - Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan **(**2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser
Muskxylen

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP

4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol
Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dodekamethylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Organiske UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC